

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

708

Hely

Zichy-muzeum

Idő

"1901"

Forrás:

Esti ujság

Bp.

1901 11/23.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Helyszám

Zichy-muzeum.

A fővárosi közönség már a mai reggeli ujságból tudhatja, hogy tegnap óta egy új látványosság áll rendelkezésére. Zichy Jenő gróf, a népszerű főúr, átadta az országnak és a nyilvánosságnak családi ereklyéit s mindenféle gyűjteményét: nagyértékű művészi és műipari alkotást, híres mesterek főstményeit, nevezetes butort, érdekes antik és exotikus apróságokat. Szóval: Zichy Jenő gróf gavallér bőkezűséggel a drága műkincsek egész muzeumát átengedte az országnak, a közműveltség, a közizlés és a művészi stíl szolgálatára.

Az a körülmény, hogy az illetékes legfelsőbb hatóság, a nyilvános gyűjteményeket gondozó kultuszminiszter nyitotta meg a Zichy-muzeumot, szinte birtokbavételt jelent az ország és a nyilvánosság nevében. De bárha ez nem történt is meg, a muzeum nyilvánossá tételével az ország teljesen a magáénak tekintheti a gyűjteményt. A nagy nyilvánosságra nézve, a mely okulni és gyönyörködni akar, ez ugysem fontos. A fő az, hogy okulhat és gyönyörködhet tetszése szerint.

Mindenképp érdekes életű férfiú

Zichy Jenő gróf, a ki közéleti szereplésével és áldozatkészségével méltó képviselője a magyar mágnás ősi típusának s valóban, mint Wlassics miniszter magát a muzeum megnyitásán kifejezte, számot tarthat az egész nemzet hálájára. A Nemzeti Muzeumot oly nagy gyűjteményekkel gazdagította, mint előtte csak egy boldogemlékü férfiú: Széchenyi Ferenc gróf. Három izben tett ázsiai utazásának tudományos gyűjteményét odaajándékozta. Hogy pedig ez a gyűjtemény és ez az ajándék mit jelent, kitetszik a tegnap hallott akadémiai fölolvasásból is, a melyből megtudtuk, hogy a *harmadik* utnak *állattani* anyagát tizenöt tudós dolgozta föl s hogy a gyűjtés eredménye szám szerint: kétezeröttszáz állat, közte százhatvan-kilenc egészen új faj.

Volt idő, a mikor egyes hatalmas és gazdag főúrnak ilyenet bőkezűsége nem tartozott a ritkaságok közé. Volt idő, tudjuk, a mikor csakis ilyen uraknak volt tudományos és művészeti szempontból nevezetes gyűjteménye. Egy-egy műbarát főúr vagy fejedelem virágoztatta föl a művésze-

tet s tartotta fönn a tudósokat, támogatván a tudományt vagy a mit annak neveztek. A kulturhistória s különösen a művészetek története nagyon tudja méltányolni a nagyuri és kiváló mecénások jelentőségét a műkincsek létesülésére és a művészet fejlődésére nézve. De ez így — volt, valamikor, hajdan, a renaissance idejében, a cinquecentóban, szóval: régen. Annakelőtte sok mindenre kötelezett: a hatalom, a nagy vagyon, a rang és állás sok minden kiváltsága.

Ma más az élet s mindez más-milyen. Ma a nagyközönség, a polgárságnak felszabadult széles rétegei s az ország és az állam vették át a mecénások szerepét. Egyes hatalmasoknak szereplése, hatásköre és jelentősége e dologban, bármily terjedelmű is különben, szűkebbre zsugorodott. S ez az állapot, kapcsolatban a kor anyagi irányzatával, az uraknak a gondolkozását is átformálta. A kiknek módjukban állna ma is elüljárni, a nagylelkűségben, a kultúra szolgálatában, az izlés kipalérozásában és a művészetek föllendítésében, azok sem igen vesznek ki részüket e feladatok

teljesítéséből. Az olyan főúr, mint Zichy Jenő gróf, ritka mint a fehér holló, vagy mint a — Pálffy gróf példája, a ki a középosztály okosabb nevelésére szánta egész vagyonát.

Sokan ez országból és más nagyobb országból is mintaképül választhatnák maguknak a közismert és közszeretettben álló grótot, a kinek élete egészen beleillik a saját maga muzeumába. Oly nagy ritkaság!